

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej, z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy w domowej oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny za 2024 rok

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z następujących przepisów:

- ustawa o pomocy społecznej
- uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawa o dodatkach mieszkaniowych
- prawo energetyczne
- ustawa o Karcie Dużej Rodziny
- ustawy o świadczeniach rodzinnych
- ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekunów
- ustawa o dodatku osłonowym
- ustawa o dodatku węglowym
- ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

W gminie Rakoniewice, wg. stanu na dzień 31 grudnia 2024r. zamieszkiwało **13 149 osób**, z pomocy społecznej korzystało **113 rodzin**, w których zamieszkiwały **269 osób**. W stosunku do ogółu mieszkańców gminy stanowi to **2%**.

Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej na szczeblu gminy zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2024 roku w OPS zatrudnionych było **13 pracowników** na:

- 1) dyrektor – 1 etat
- 2) główny księgowy – 1 etat
- 3) księgowy – 1 etat
- 4) starszy referent ds. pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych i energetycznych - 1 etat
- 5) specjalista pracy socjalnej – 1 etat
- 6) 2 starszych pracowników socjalnych – 1,5 etatu

7) 1 pracownik socjalny – 0,5 etatu

8) asystent rodziny – 0,5 etatu

Referat świadczeń rodzinnych :

1) Kierownik referatu - 1 etat

2) inspektor – 3 etaty

Na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej w 2024 roku wydatkowano **1 179 005,40 zł** w tym z dotacji celowej z budżetu państwa kwotę **137 557,14zł**

W 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakoniewicach wypłacał z powodu niepełnosprawności **33** zasiłki stałe osobom samotnie gospodarujących. Wszystkim osobom opłacono składki zdrowotne w ramach ubezpieczenia społecznego. Zasiłek stały przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub choroby , pod warunkiem spełnienia kryteriów dochodowych określonych w ustawie. Wysokość zasiłku stałego uzależniona jest od sytuacji dochodowej osoby lub rodziny. Stanowi różnicę pomiędzy kryterium dochodowym określonym w ustawie a dochodem osoby lub rodziny. Kwota zasiłku stałego nie może być wyższa niż **1 000,00zł**. Środki na zasiłki stałe pochodzą z dotacji celowej budżetu państwa **234 667,00zł** oraz środków własnych w kwocie **15 687,13zł**. Łącznie na ten cel wydatkowano **250 354,13zł**.

Na składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłki stałe i niektóre świadczenia rodzinne wydatkowano ogółem **21 208,86 zł-** dotacja.

Na realizację zasiłków okresowych środki pochodzą z dwóch źródeł tj. dotacji z budżetu państwa oraz budżetu gminy.

Zasiłki okresowe są przyznawane w szczególności z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia itp. Zasiłek okresowy przyznaje się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym a realnym dochodem danej rodziny. W 2024 r. przyznano **32** zasiłki okresowe na łączną kwotę **84 686,23zł**, wydatkowane środki pochodziły z dotacji. Głównym powodem przyznania zasiłków było bezrobocie (**22** rodziny), długotrwała choroba (**5** rodzin), niepełnosprawność (**1**) inne powody (**6**).

Zasiłki celowe przyznaje w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności – **4** rodziny, leków – **22** rodziny, opału - **9** rodzin, odzieży – **23** rodziny, inne **13** rodzin,. Sprawiono **1** pogrzeb osobie bezdomnej na kwotę **2 419,20zł**. Przyznano w 2024 roku **62** rodzinom zasiłki celowe na łączną kwotę **16 139,90zł**.

27 rodzin skorzystało z opału w naturze z zasobów gminy.

Schronienie w schronisku dla osób bezdomnych i mieszkaniach chronionych w Błońsku zapewniono, **23** osobom, wydatkowano na ten cel **348 030,00zł**.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach pomimo przekroczenia kryterium dochodowego może być przyznany zasiłek celowy specjalny w wysokości nie przekraczającej kryterium dochodowego. W 2024r. Ośrodek wypłacił **11** rodzinom, specjalne zasiłki celowe na łączną kwotę **6 973,00zł.**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakoniewicach udziela również pomocy w zakresie świadczeń niepieniężnych. Jednym z takich świadczeń jest pomoc w formie dożywiania dzieci w szkołach organizowana w oparciu o wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”. Pomocy takiej udzielono w 2024r. **80** uczniom i **4** osobom dorosłym na łączną sumę **110 000,00zł**, w tym z dotacji **50 000,00zł**

Warunkiem uprawniającym przyznanie tego typu pomocy rodzinom jest spełnienie kryterium ustawowego w wysokości **200 %** kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej, tj. **1 200,00zł** osoba w rodzinie i **1 552,00zł** osoba samotna.

Dożywianiem obejmuje się dzieci przeważnie na wniosek złożony przez rodziców wraz pełną dokumentacją obrazującą sytuację dochodową rodziny.

W wyjątkowych sytuacjach kiedy rodzice nie zadbają o zabezpieczenie ciepłego posiłku swojemu dziecku w szkole dyrektor szkoły może udzielić pomocy w formie posiłku, udzielając stosownej informacji ośrodkowi pomocy społecznej.

W wyżej opisanej sytuacji nie ustala się sytuacji w rodzinie w drodze wywiadu środowiskowego oraz nie wydaje się decyzji administracyjnej. W 2024r. pomocą w formie posiłku tzw. bez wywiadu środowiskowego objęte było **2** dzieci. Dożywianie jest prowadzone w przedszkolu i we wszystkich szkołach na terenie gminy Rakoniewice oraz szkołach ponad gimnazjalnych poza gminą, do których uczęszczają „nasze” dzieci. Program „Posiłek w szkole i w domu” daje także możliwość objęcia pomocą w formie świadczenia pieniężnego – zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. Z takiej formy w 2024 r. skorzystały **53** rodzin.

W 2024 roku ośrodek obejmował pomocą usługową **1** osobę, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną itp. Usługi opiekuńcze są świadczeniami częściowo odpłatnymi z dochodu osoby lub rodziny, na rzecz której są świadczone, reguluje to **Uchwała Nr XXIV/237/2004 Rady Miejskiej w Rakoniewicach z dnia 29 listopada 2004 r.** w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. Na opłacenie tego typu usług opiekuńczych w 2024 r. wydatkowano kwotę **4 698,00zł.**

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi te świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W 2024r z usług tego typu skorzystało **9** dzieci z **10** rodzin. W ramach tych usług świadczone było wsparcie pedagoga specjalnego, logopedy, fizjoterapeuty. Specjalistyczne usługi są zadaniem zleconym. Wydatkowano na ten cel **102 880,00zł.**

W domach pomocy społecznej w 2024 r. przebywało **9** osób. Łącznie na utrzymanie podopiecznych w DPS wydatkowano **447 918,06zł.**

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje także zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakazuje gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania dziecka prze umieszczeniem w pieczy zastępczej ponoszenie wydatków na utrzymanie dziecka:

- 10% - w pierwszym roku pobytu dziecka
- 30% -w drugim roku pobytu dziecka
- 50% -w trzecim roku i następnych latach.

W 2024r. wydatkowano na ten cel **118 608,88 zł.** Obecnie w rodzinach zastępczych przebywa **14** dzieci.

Asystent rodziny wspiera swoją pracą **7** rodzin dysfunkcyjnych, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Poniesiono na ten cel wydatki w wysokości **53 427,19zł.**

Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, poprzez rozwijanie lub wzmacnianie aktywności i samodzielności życiowej.

W 2024 r. pomocą w postaci pracy socjalnej zostało objęte **33** rodziny.

Kolejnym zadaniem realizowanym przez ośrodek jest wypłata dodatków mieszkaniowych. Ustawodawca w art. 3 ust.1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych określił, iż dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza w gospodarstwie:

- 1) jednoosobowym – **40%**
- 2) wieloosobowym – **30%**

Przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku. Przy przyznaniu dodatku istotna jest także powierzchnia

normatywna przypadająca na jedną osobę w mieszkaniu lub domu jednorodzinnym (np. **35 m²** na jednoosobowe gospodarstwo, po **5 m²** dodatkowych na każdą następną osobę w rodzinie). W 2024 roku wypłacono **78** rodzinom dodatki mieszkaniowe.

W 2024 roku wydatkowano na ten cel kwotę **383 886,67zł.**

Bon energetyczny – rozpatrzono 878 wniosków i wydatkowano na ten cel **351 567,48zł.**

Dodatek gazowy to refundacja podwyżki VAT za gaz. Z dodatku tego mogli skorzystać gospodarstwa domowe, które używają gazu w celach grzewczych. W 2024r. rozpatrzono 142 wnioski i wydatkowano na ten cel **60 328,87zł.**

Dodatek osłonowy wprowadzono aby zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego dochód nie przekraczał w gospodarstwie wieloosobowym **1 500zł** na osobę a w jednoosobowym **2 100zł.** Rozpatrzono **839** wniosków pozytywnie na kwotę **343 241,25zł**

Dodatek dla gospodarstw domowych, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza itp. z zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem wypłacono **1** rodzinie w kwocie **2 040,00zł.**

W 2024 roku OPS wydał **192** karty dużej rodziny . Koszt realizacji rządowego programu **1 774,00.** Wydano także **16** Wielkopolskich Kart Dużej Rodziny.

Po raz kolejny zorganizowano „Wigilię dla samotnych”, która odbyła się tradycyjnie w „Zajeździe u Bogdana”. W spotkaniu wzięło udział **50** osób, które zostały obdarowane paczkami świątecznymi (słodycze, kawa, itp.) Środki na organizację w/w przedsięwzięcia pochodziły środków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wydział Świadczeń Rodzinnych, który realizuje następujące zadania:

Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – wydatkowano na ten cel **7 452 633,78zł**

Z w/w świadczeń skorzystały **852** rodziny w tym:

- zasiłki rodzinne 155 rodzin
- świadczenie pielęgnacyjne 135 osób
- zasiłek pielęgnacyjny 505 osób
- zasiłek dla opiekuna 1 osoba
- jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka tzw. "becikowe" 56 osób

Świadczenia rodzicielskie - wydatkowano na ten cel **193 577,30zł**. Przyznano **31** takich świadczeń.

Fundusz alimentacyjny - Takie świadczenia pobierały **34** rodziny (49 dzieci). Wydatkowano na ten cel **299 762,39zł**.

Świadczenia z ustawy Za Życiem – przyznano **6** świadczeń na kwotę **24 000,00zł**

Składki społeczne emerytalno-rentowe opłacane za świadczeniobiorców:

- za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne – **71**
- zasiłek dla opiekuna - **1**

Świadczenia wychowawcze program „Rodzina 500+” wydatkowano na ten cel **11 000,00zł**. Skorzystały 1 rodzina.

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym - wydatkowano na ten cel łącznie **87 180,00zł**, w tym:

Pomoc materialną w postaci stypendium przyznano **68** uczniom. Wydatkowano na ten cel **86 800,00zł** (z dotacji **69 440,00zł**, środki własne **17 360,00zł**).

Przyznano także **1** zasiłek szkolny. Wydatkowano na ten cel **380,00zł** (z dotacji **304,00zł**, środki własne **76,00zł**)

Sprawozdanie z realizacji Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej na lata 2024 – 2030 za rok 2024

Jednym z priorytetowych zadań założonych w Gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego poprzedzone uchwałą w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Rakoniewice oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zespół Interdyscyplinarny

Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę organizacyjno-prawną Zespołu Interdyscyplinarnego, powołanego do rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie.

Zarówno instytucje jak i osoby indywidualne posiadające informacje dotyczące przemocy domowej mogą kontaktować się z przewodniczącym zespołu. Po otrzymaniu informacji lub „Niebieskiej Karty” wypełnionej przez instytucje do tego uprawnione przewodniczący, zwołuje grupę diagnostyczno-pomocową dla rozwiązania problemu w konkretnej rodzinie. Grupa ta określa cel pracy i formy pomocy dla danej rodziny. Pracownik socjalny współpracuje z ofiarą przemocy a policjant ze sprawca przemocy domowej.

Do końca 2024r. grupy diagnostyczno-pomocowe powołane przez przewodniczącą Zespołu podjęły działania wobec **21** rodzin . Najwięcej w 2024r. „Niebieskich Kart” założyli przedstawiciele Policji – **17**, pracownicy pomocy społecznej – **3**, służba zdrowia -**1**.

Sprawozdanie z Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe:

- . Diagnostowanie i analiza środowisk rodzinnych- realizator OPS
  - wywiady środowiskowe
  - praca socjalna
- . Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny- realizatorzy: OPS i szkoła
  - dożywianie dzieci w szkołach
  - pomoc materialna i rzeczowa (świadczenia pomocy społecznej, stypendia)
- . Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, zapewnienie specjalistycznego wsparcia- realizatorzy: OPS, urząd gminy
  - asystent rodziny
  - punkty konsultacyjne (psycholog, terapeuta, prawnik)
  - Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
- . Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i rozwiązywanie już istniejących- realizatorzy: OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
  - interdyscyplinarne działania i monitorowanie rodzin zagrożonych
  - motywowanie członków rodzin do zmiany (np. podjęcia terapii uzależnień)
- . Dążenie do reintegracji rodzin, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej- realizatorzy OPS, PCPR
  - praca socjalna
  - asystent rodziny
- . Podejmowanie działań profilaktycznych
  - Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej (pomoc żywnościowa) – realizator OPS